

PLATO EN ACCOYA

In Nijmegen zijn twee nieuwe klinieken voor geestelijke gezondheidszorg in gebruik genomen. Het hout op de gevel moet zorgen voor een allesbehalve klinisch uiterlijk en dezelfde gedachtegang wordt toegepast op de gebouwen die in de volgende fase van het project worden gerealiseerd.

MINIMALE ZORGUITSTRALING

De nieuwbouw met zijn grove gemetselde onderbouw en gedifferentieerde, opvallende houten bovenbouw maakt deel uit van een master-

plan voor het complex van gebouwen van Pro Persona in Nijmegen. Daarin wordt straks - net als nu in de verouderde bouwwerken - geestelij-

ke gezondheidszorg verleend. Ook hier staan de budgetten echter onder druk. Het oorspronkelijke masterplan is gereduceerd van drie fases

De kliniek voor kortdurende opnames.

naar twee en ook het aantal nieuwe panden dat uiteindelijk op het terrein komt te staan is teruggebracht van acht naar vijf. Tevens is de hoofdunit verbouwd. Dat neemt niet weg dat de zojuist afgeronde eerste fase alvast twee bouwobjecten heeft opgeleverd waar de architecten hun ei prima in kwijt konden.

Het masterplan werd architectonisch ingevuld door een samenwerkingsverband tussen SBH Architecten + Adviseurs in Arnhem en BogermanDill Architecten te Amsterdam. In alle gevallen maakte BogermanDill de eerste ontwerpen en zijn bepaalde ontwerpen door SBH Architecten nader uitgewerkt. Dat is onder meer het geval bij één van de twee panden die nu gereed

zijn: de kliniek voor kortdurende behandeling en verblijf. Patiënten worden daar opgenomen voor een periode van maximaal drie maanden.

DE HOOGTE IN BogermanDill werkte het ontwerp van deze nieuwbouw uit. "De gebouwen die hier staan stammen uit 1962 en GGZ Nijmegen heeft ze in 1982 in gebruik genomen; er is duidelijk sprake van veroudering. Omdat vanwege de beschermde aard van het gebied het verharde oppervlak niet groter mocht worden dan het al was, moesten we met de ontwerpen de hoogte in, wat voor zorginstellingen niet voor de hand ligt. De gebouwen zijn teruggetrokken uit het bos - en dat past bij het gebied en de gemeen-

schappelijke bomenrij die in het midden tussen de bebouwing ligt."

Gerrit Goudkuil van SBH voegt daaraan toe: "Je ziet ook terug in het ontwerp dat de houten gevels aansluiten op het binnenterrein. Voor de functionele routes is meer steen toegepast. We hebben echter ook voor hout gekozen omdat het die typische zorguitstraling van een stenen gebouw een stuk vermindert."

Thomas Dill: "De materiaalkeuze heeft daarnaast te maken met de hoogteverschillen op het terrein; die zijn met steen beter te overbruggen dan met hout. Maar het is ook een consequentie in het ontwerp, omdat de stenen basis van het hoofdgebouw op deze manier terugkeert in de verschillende bijgebouwen. Zo krijg je allemaal panden die individueel en op zichzelf herkenbaar zijn, maar tegelijk wel duidelijk tot dezelfde familie behoren."

STRUCTUUR Hout moest het dus worden, dat werd vrij snel besloten. En het moest ook gemodificeerd hout zijn. Op het pand voor kortdurende opnames werd daarom geacetyleerd Accoyahout toegepast. "Die keuze is met name ingegeven door het feit dat een deel van het hout gebogen diende te worden. Dat bleek te kunnen met het chemisch gemodificeerde Accoya, waarvan de structuur onveranderd is gebleven dankzij het acetylerproces in tegenstelling tot het thermisch gemodificeerde Plato dat we oorspronkelijk op het oog hadden. Deze voorkeur werd overigens uitgesproken in een tijd dat er nog veel minder varianten in gemodificeerd hout voorhanden waren dan nu het geval is. Het Accoya zal door een behandeling geleidelijk gaan vergrijzen, zodat de overgang niet al te groot is."

BLIND BEVESTIGD Platothout is wél gemonteerd op het andere pand, waar de kliniek voor

Pluspunt van Accoya is dat het buigbaar is.

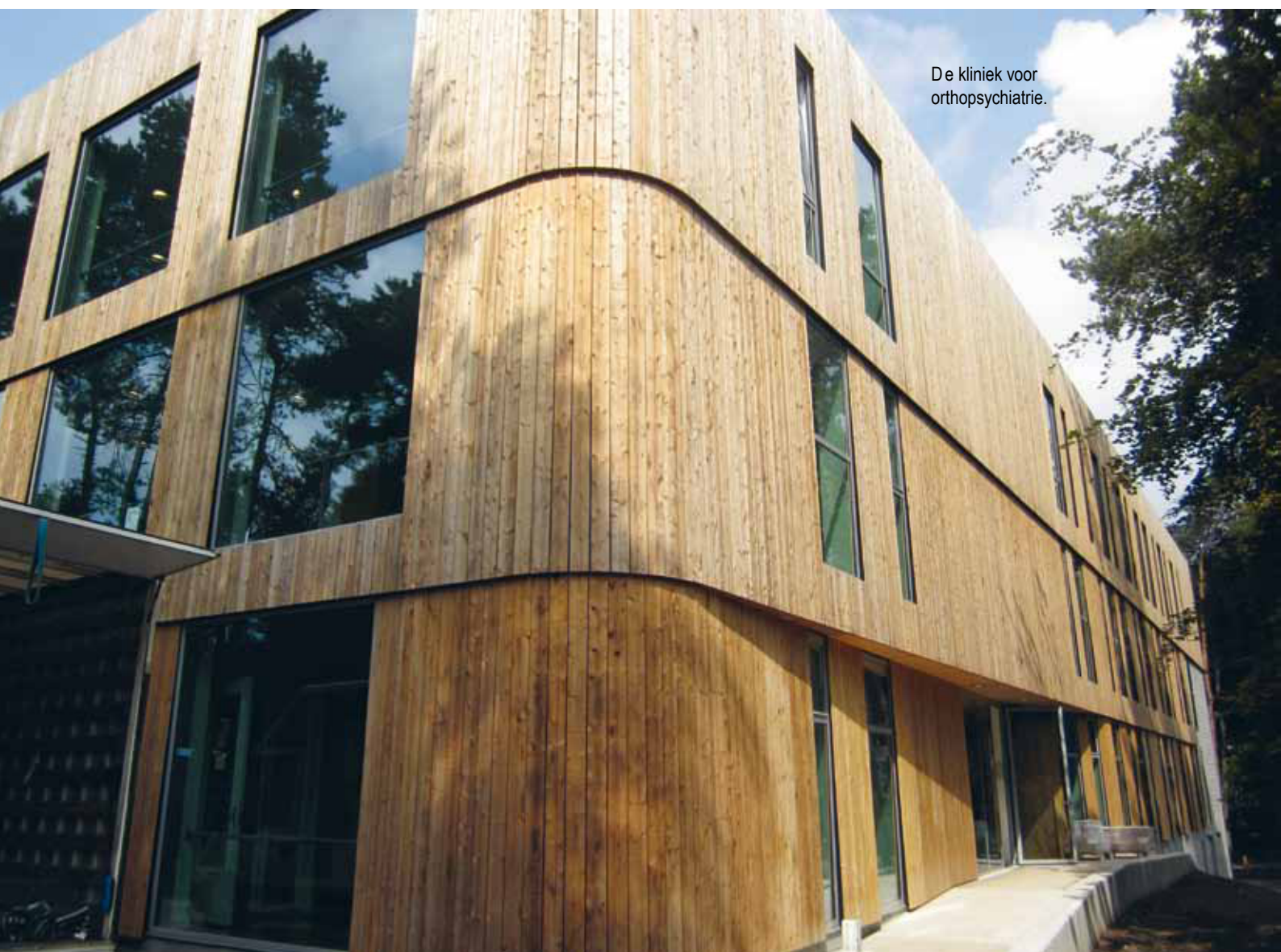

orthopsychiatrie (jongeren) is ondergebracht. Zoals het er nu naar uitziet zal in de resterende nieuwbouwoonderdelen, die eind 2013 of begin 2014 worden opgeleverd, eveneens Plato op de gevels worden verwerkt. In lijn met de strakkere budgetten dan toen de plannen voor het eerst werden geschetst, is ook deze keuze mede uit kostenoverwegingen gemaakt. Plato is immers goedkoper dan Accoya, zo wordt geredeneerd, en het buigen van het hout is in de resterende ontwerpen niet aan de orde.

“Op de gevels van de kliniek voor orthopsychiatrie is geplatoniseerd hout in de grootste beschikbare lengten toegepast”, vertelt Gerrit Goudkuil. “De houten delen zijn bovendien blind bevestigd, ik wilde geen nagels en schroeven in het zicht houden. Daar hebben we de aannemer wel met enige moeite van moeten overtuigen, maar uiteindelijk zag hij ook in dat dit de beste oplossing is. Hier mag de vergrijzing zijn gang gaan, dit zal ervoor zorgen dat de omringende bomen en het pand steeds meer op elkaar aansluiten. Om dat proces te versnellen is het hout bewust ongeschaafd toegepast.”

Het hout is bewust ongeschaafd toegepast.

De kliniek voor orthopsychiatrie.

Geen nagels of schroeven te zien.

Platothout siert hier de gevels.

De tweede fase van het masterplan gaat opnieuw uit van gevelhout.

